

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ В БОРОТЬБІ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ

Внукова Н.В., д.т.н., проф.,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Харків, Україна

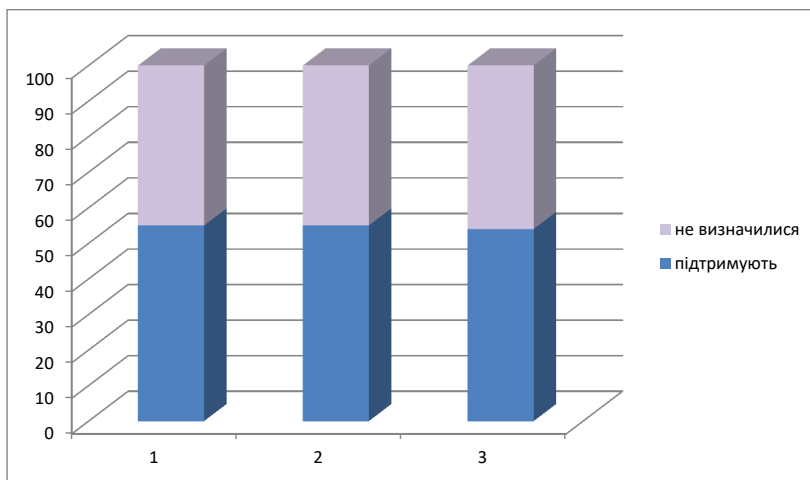
vnukovanv@ukr.net

У 2018 році Міжурядова група експертів зі зміни клімату (IPCC) опублікувала спеціальний звіт про наслідки глобального потепління. За даними МГЕЗК, підвищення температури на 1,5 °С в порівнянні з доіндустріальним рівнем (максимальне підвищення, прийняте Паризької угоди) буде мати руйнівний вплив на нашу планету. Ми станемо свідками зникнення і зникнення видів, продовжиться підвищення рівня моря, подальша втрата прибережних ресурсів, екстремальні кліматичні і погодні явища і багато інших наслідків. Людство несе колективну відповідальність за те, щоб підвищення температури не перевищувало 1,5 °С, і зробити все, що в наших силах, для зменшення впливу зміни клімату. Університети не звільняються від цієї відповідальності. Як великі навчальні заклади, вони можуть внести позитивний внесок в рух за зміну клімату, як за допомогою практичних змін, так і за допомогою наданого ними освіти. Багато університетів вже реалізують ініціативи, спрямовані на підвищення екологічності. Зарубіжні університети, такі, наприклад, як Нортумбрії в Великобританії, прагнуть скоротити викиди вуглецю на 40% з 2005/06 року; це одна з їх Цілей які викладені в політиці Сталого розвитку Університетів.І, незважаючи на те, що ми бачимо, як університети докладають зусиль для боротьби з кліматичною кризою, чи достатньо вони роблять?

В результаті повсюдних досліджень в університетах, в тому числі, і в Харківському автомобільно-дорожньому університеті в рамках роботи кафедри ЮНЕСКО як експерта у формуванні стратегії Open Science «Стійкість у вищій освіті: що ще можуть зробити університети?» наведені результати досліджень того, як перспективні іноземні студенти ставляться до зусиль сектора вищої освіти в галузі сталого розвитку. Незважаючи на те, що 49 % опитаних студентів вважають університети в деякій мірі екологічно чистими, на питання про те, чи хотіли б вони більшою роботи від університетів, щоб вони робили більше для зменшення свого впливу на навколишнє середовище, 94 % студентів відповіли позитивно. Так що ж ще можуть зробити університети? Університети повинні подавати приклад, вносячи практичні зміни, щоб допомогти в боротьбі зі зміною клімату. Згідно з опитуваннями, майбутні студенти хочуть бачити

збільшення фінансування досліджень в сфері природоохоронних технологій та екологічної безпеки і скорочення кількості одноразових пластиків, використовуваних в університетах, а також, кількості відходів, що відправляються на звалища. Немає сумнівів в тому, що освіта є одним з найбільших каталізаторів змін, і, швидше за все, саме самі студенти можуть стати лідерами в боротьбі зі зміною клімату.

Таким чином, розробляючи свої навчальні програми, незалежно від спеціальності, університети повинні приділяти особливу увагу включенню екологічних аспектів. Якщо університети хочуть залишатися актуальними і служити значимої мети, вони повинні включити стійкість в основу своїх навчальних програм з усіх предметів. В опитуваннях QS студенти заявили, що вони також хотіли б, щоб екологічні проблеми були інтегровані в студентське життя за допомогою позакласних заходів на факультетах (55 %), пов'язуючи курсові роботи і дисертації з проблемами (55 %), а також стажування або досвід роботи (54 %) (рис.)

1 – студенти хотіли б, щоб екологічні проблеми були інтегровані в студентське життя за допомогою позакласних заходів на факультетах; 2 – хочуть поєднувати курсові роботи і дисертації з проблемами клімату; 3 – хочуть проходити стажування або отримати досвід роботи з кліматичного напрямку

Рисунок – Результати опитування

Університети, безумовно, повинні зіграти свою роль в захисті нашої планети від екологічного колапсу, і оскільки майбутні студенти вимагають більше дій, важливо, щоб вищі навчальні заклади продовжували нарощувати свої зусилля в розробці методичного забезпечення нових екологічних сучасних освітніх програм, щоб уникнути змін клімату на планеті.